LIETUVOS ŽEMĖTVARKOS IR
HIDROTECHNIKOS INŽINIERIŲ SĄJUNGA

Kodas 290789750 Universiteto 10, LT-53361 Akademija,
Kauno r., Tel. 8 37 752260, Faksas 8 37 752392
E-paštas lzhis_@hotmail.com
A. s. Nr.LT364010042500093448
AB DnB NORD, kodas 40100

LŽHIS visuotinio susirinkimo, įvykusio 2017 m. balandžio 21 d.

REZOLIUCIJA

Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjunga, vienijanti per 1000 hidrotechnikos ir žemėtvarkos specialistų, vertindama susidariusią situaciją šalies žemės ūkyje siūlo atkreipti dėmesį į susidariusias problemas hidrotechnikos srityje bei imtis priemonių jas spręsti.

Melioracijos ir hidrotechnikos statinių, priklausančių valstybei ir nusausintų žemių savininkams būklė metai iš metų tik blogėja, reikalingos lėšos skubiam šių statinių remontui ar rekonstravimui:

- neveikiančių drenažo sistemų blogos būklės plotai užima daugiau kaip 250 tūkst. ha ir kasmet šie plotai padidėja daugiau kaip 10 procentų;
- katastrofiška padėtis su žemių užtvankomis ir perteklinio vandens pralaidomis, kurių Lietuvoje yra per 1100 ir iš jų daugiau ketvirtadalis yra blogos, ir avarinės būklės.
- LR Aplinkos ministerijos draudimas vykdyti ankščiau sureguliuotų upelių – drenažo priimtuvų – remontą (rekonstravimą), kurie sausina žemės ūkio laukus, kelius, gyvenvietes drenažo sistemos negali užtikrinti savalaikį vandens nuvedimą iš drenažo sistemų, efektyvų rekonstravimą ir modernizavimą bei aplinkosauginių reikalavimų įgyvendinimą, atsižvelgiant į tvarios vandentvarkos principus ir klimato kaitos ypatumus.

Atkreipiame dėmesį į Lietuvos dirvožemių degradaciją: tyrimais nustatyta, kad organinės medžiagos kiekis juose per paskutinį dvidešimtmetį sumažėjo daugiau kaip 30 procentų. Ežerų, tvenkinių valymas ir jų dumblo panaudojimas dirvožemio pagerinimui būtų geriausias sprendinys dabartiniame etape.

Kita ne mažiau aktuali problema - dirvožemių rūgštėjimas. Daugiau kaip 1 mln. ha Lietuvos dirvožemių yra per rūgštūs ir juos būtina kalkinti. Pažymime, kad rūgščių dirvožemių kalkinimas Lietuvoje nevykdomas jau daugiau kaip 17 metų, todėl Žemaitijoje, Pietryčių Lietuvoje dirvožemių našumas sparčiai mažėja.

1. Kreipiamės į LR Vyriausybę ir LR Seimą, kad priimtų Melioracijos įstatymo pataisas, kuriose įtvirtintų melioracijos finansavimo fondo įsteigimą iš žemės savininkų įnašų ūkiniams melioracijos statiniams rekonstruoti.
2. Kreipiamės į LR vyriausybę ir LR Seimą šalies kasmet biudžete numatyti 50 mln. eurų valstybės lėšų valstybės nuosavybėje esantiems melioracijos ir hidrotechnikos statiniams rekonstruoti, remontuoti bei prižiūrėti.
3. Kreipiamės į LR Žemės ūkio ministeriją, kad jos struktūroje būtų atkurtas atskiras Melioracijos skyrius su kompetentingais specialistais, galinčiai tinkamai koordinuoti melioracijos ir hidrotechnikos statinių priežiūros, remonto ir rekonstravimo darbus bei kalkinimo ir jų pagerinimo programas.
4. Kreipiamės į LR Aplinkos ministeriją, kad kartu su LR Žemės ūkio ministerija išspręstu anksčiau sureguliuotų upelių - drenažinio vandens priimtuvų - remonto (rekonstrukcijos) darbų vykdymo ir jų finansavimo klausimus, tai yra pakeistu arba papildytu teisės aktus nuostatomis, kurios leistų vykdyti sureguliuotų upelių - drenažo vandens priimtuvų - remontą (rekonstravimą).

5. Atkreipiame dėmesį, kad Melioracijos ir hidrotechnikos statinių valstybinės priežiūros valdymas, rūgščių ir eroduotų žemių pagerinimas jas kalkinant ir praturtinant ežerų dumblu, turėtų būti vykdomas LR Žemės ūkio ministerijos ar jos pavaldžių institucijų.

6. Prašome finansuoti mokslinius tyrimus, kuriant drenažo sistemų, žemių užtvankų, vandens pralaidų ir kitų statinių remonto ir rekonstravimo technologijas, užtikrinančias statinių ilgalaikiškumą ir patikimumą, diegti praktikoje pažangias (dviejų pakopų griovių, reguliuojamo drenažo ir bioreaktorių taikymo) sausinimo sistemose technologijas, siekiant žemės ūkio poreikių ir aplinkosaugos suderinamumo.

7. Būtina ir toliau skirti valstybės tikslines lėšas specialistų rengimui pagal žemėtvarkos ir hidrotechninės statybos inžinerijos studijų programas, nes jaučiamas žymus šių specialistų stygius gamybinėse įmonėse, valstybės institucijose, savivaldybėse.

8. Kreipiamės LR Švietimo ir mokslo ministeriją, kad vykdant Lietuvos universitetų pertvarką, būtų išlaikytas sektorinis, specializuotas žemės, vandens ir miškų ūkio bei kaimo plėtros mokslų universitetas, kokiu yra Aleksandro Stulginskio universitetas, glaudžiai bendradarbiaujantis su geriausiais pasaulio ir Lietuvos mokslo ir studijų centrais.

LŽHIS Prezidentas Audrius Petkevičius